

Fidelitat a J.V. Foix

DAVID CASTILLO coordinador

BIJOTIPES

No crec que la relació entre J.V. Foix i Jaume Vallcorba fos exclusivament de tipus professional. Anava més enllà

d'aspectes comercials o dels exclusivament literaris i estètics. Amb Quaderns Crema, Foix va trobar l'editor apassionat i personal que necessitava. Vallcorba va trobar en Foix un dels seus fars, com també ho ha estat Martí de Riquer. El minoritari Foix havia batut els rècords de vendes paupèrrimes amb els seus llibres, un valor afegit que Vallcorba va aprofitar per oferir unes edicions que alguns vam comprar amb orgull i exhibíem als bars nocturns, que el poeta mai no hauria freqüentat. Són fragments dels anys gloriosos que es van interrompre quan el poeta de Sarrià va morir, el 1987. Era un més en la llista d'autors que ens havien ensenyat el català des de dins, que havien demostrat que es podia viure al marge i tenir un

idioma útil per utilitzar qualsevol tipus d'estil. Era, així mateix, la prova fefaent de la lluita contra les circumstàncies, de poder viure d'esquena a una realitat

Vallcorba amb Foix, al pis del barri de Sarrià ROBERT

hostil, convençut que la literatura no té perquè ser un motiu de fama, de guanyar diners o de progressar en l'estatus social. Foix anava més enllà, cap a la tradició i el revers de la modernitat, cap als somnis i

la investigació en el llenguatge.

Al cap de 25 anys de la mort del poeta eminent, Vallcorba ens ofereix una edició en una de les seves col·leccions de l'emblemàtic *Sol, i de dol*. L'ha presentada amb una bona introducció, de la qual el mateix Vallcorba n'ha extret un fragment extens, que us presentem a les pàgines centrals.

El suplement d'avui conté més comentaris sobre poetes: de l'últim llibre d'Àlex Susanna, un volum de l'obra completa de Jordi Pàmies, d'un assaig de Ramon Llull, els aforismes de Ramón Andrés i de la quarta novel·la de Carlos Zanón. No sé si s'entendria Catalunya sense els seus poetes, però en quedaria ben poca cosa. Ara potser no són imprescindibles com als anys de la dictadura, però sí que ho són per als que volen connectar amb una manera de sentir diferent, que cada poeta autèntic expressa de forma personal. Us deixo amb aquesta incitació a la lectura. *

MOTELBARSTOW

RAFAEL VALLBONA

'The business of life'

Com sempre, la ment ha anat allà on les passes l'han portada. Sóc al 37 de la Rue Bûcherie, on la riba del Sena es vesteix d'estudiant d'intel·ligència oberta, mirada encesa i paraula revoltada. La vagabunderia m'ha portat fins la Shakespeare & Company, perquè passejar de nit i sense rumb excita el pensament. El mateix George Whitman va ser un rodamón de la vida i del coneixement; l'hospitalitat dels maies del Yucatán el van fer creure en les persones i París el va empènyer a crear una utopia socialista camuflada de llibreria. Allen Ginsberg, Henry Miller o Terry Craven, el dependent de la llibreria, van ser alguns dels prop de cinquanta mil vagabunds a qui George Whitman va acollir durant seixanta anys entre les parets atapeïdes de llibres fins al sostre de casa seva; probablement la llibreria més famosa del món.

Whitman va obrir l'any 1951 la llibreria Le Mistral, però l'any 1962 va decidir canviar-li el nom pel de Shakespeare & Company, decidit a continuar el llegat de Sylvia Beach, la fundadora de l'establiment que va publicar per primera vegada l'*Ulisses*, de James Joyce, l'any 1919. Fins i tot va posar a la seva filla Sylvia Beach de nom.

Ara la botiga és tancada, són quarts d'onze de la nit; una foto del seu fundador amb les dates del naixement i de la mort (12 de desembre del 1913 - 14 de desembre del 2011) i la llegenda "*the business of books is the business of life*", acullen nombrosos rams de flors i missatges anònims d'homenatge a aquest Quixot del barri llatí (així li deien els estudiants de la Sorbona) que des de fa uns dies reposa per sempre a Père Lachaise. El llibre de la seva vida continua enllà de la seva existència. La seva filla obre cada matí les portes de la llibreria, qualsevol persona arribada de vés a saber on hi és benvinguda, la memòria activista del seu fundador impregna cada volum de les lleixes. Creia fermament en la força de la literatura per canviar el món i ho portava a la pràctica cada dia dels seus 98 anys de vida. Potser Mikhaïl Gorbtxov ha entès ara el significat profund de la carta que Whitman li va enviar: li demanava un vaixell de l'obsoleta marina soviètica per crear-hi una universitat flotant i una llibreria en totes les llengües del món.

Aquests somnis són els que empenyen la ment amb una força insubornable cap a fites poderoses, extravagants i magnífiques. Mai no és tard. *

SENYORRUC

GUILLEM CIFRÉ

Al barri del senyor Ruc hi viu un gegant que es dedica al transport

